

Hà Nội, ngày tháng 10 năm 2023

BẢN TIN NỬA CUỐI THÁNG 10 NĂM 2023
DIỄN BIẾN TÀI NGUYÊN NƯỚC TỚI ĐỒNG BẰNG SÔNG CỬU LONG

1. Diễn biến tài nguyên nước nửa đầu tháng 10/2023

a. Tình hình mưa

Kết quả phân tích số liệu từ các trạm quan trắc trên lưu vực sông Mê Công cho thấy tổng lượng mưa trung bình trên Hạ lưu vực sông Mê Công trong nửa đầu tháng 10/2023 đạt khoảng 115 mm, giảm so với nửa cuối tháng 9 nhưng vẫn ở mức cao hơn so với giá trị trung bình nhiều năm (TBNN) khoảng 25%. Mưa lớn xảy ra ở vùng giáp biên giới Việt Nam và Lào do ảnh hưởng của bão và áp thấp nhiệt đới. Chi tiết lượng mưa của các vùng được trình bày tại Bảng 1 và Bản đồ 2 - Phụ lục 1 kèm theo.

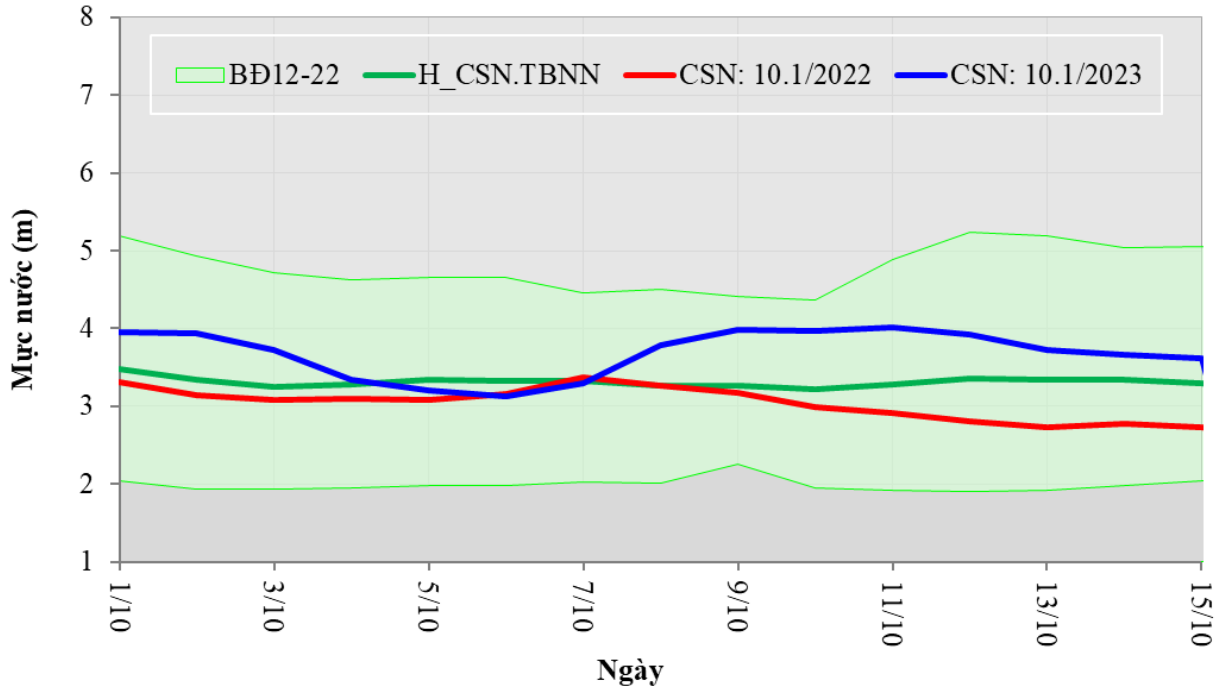
Bảng 1: Tình hình mưa ở Hạ lưu vực sông Mê Công nửa đầu tháng 10/2023

Vùng	Vùng Bắc Lào và Thái Lan	Vùng Đông Bắc Thái Lan	Vùng Trung – Nam Lào và Tây nguyên	Vùng Biển Hồ	Vùng Châu thổ sông Mê Công
Lượng mưa (mm)	97	109	134	141	153

b. Dòng chảy ở trạm Chiềng Sên¹

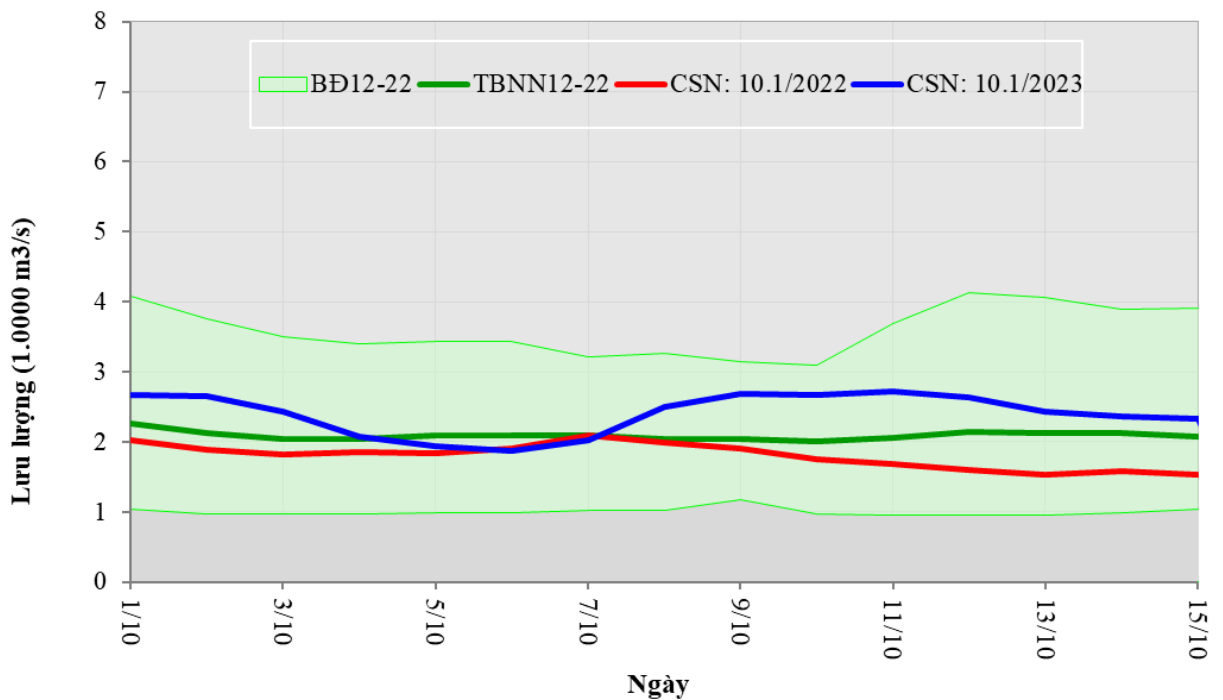
Kết quả quan trắc tại trạm Chiềng Sên cho thấy mực nước trong nửa đầu tháng 10/2023 biến động quanh mức 3,7 m, ở mức thấp hơn so với giai đoạn nửa cuối tháng 9/2023 khoảng 0,5 m. Hiện tại, mực nước có xu thế giảm nhưng vẫn ở mức cao hơn TBNN và 2022 lần lượt là 0,3 m và 0,9 m và thấp hơn mức báo động I tới 7,9 m (Xem Hình 1).

¹ Trạm Chiềng Sên: Là trạm thủy văn trên dòng chính sông Mê Công tại khu vực Tam giác Vàng, là trạm đầu tiên của hệ thống quan trắc thủy văn của Ủy hội sông Mê Công quốc tế nhằm giám sát dòng chảy từ Trung Quốc xả về hạ du.

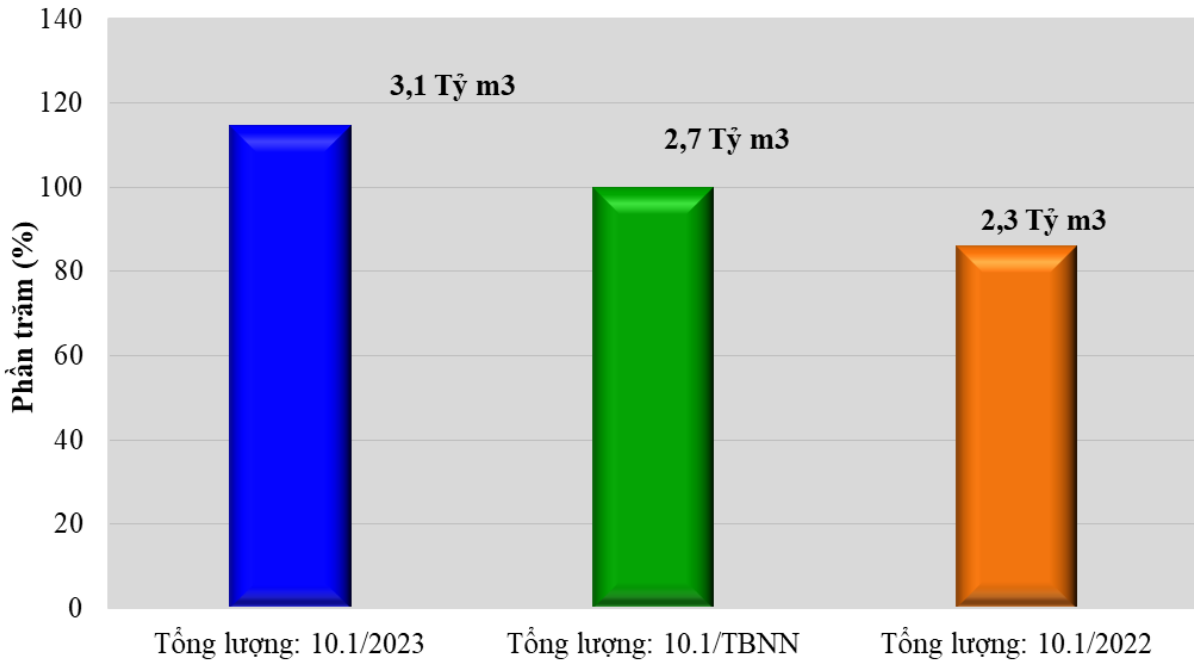
Hình 1. Diễn biến mực nước tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 10/2023

Tương ứng với mực nước, lưu lượng dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 10/2023 biến động quanh mức 2.400 m³/s, ở mức cao hơn TBNN nhưng thấp hơn so với giai đoạn cuối tháng 9/2023 và đang có xu thế giảm nhẹ. Hiện tại, giá trị lưu lượng cao hơn giá trị TBNN và cùng kỳ năm 2022 lần lượt là 250 m³/s và 800 m³/s (Xem Hình 2).

Hình 2. Diễn biến dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 10/2023

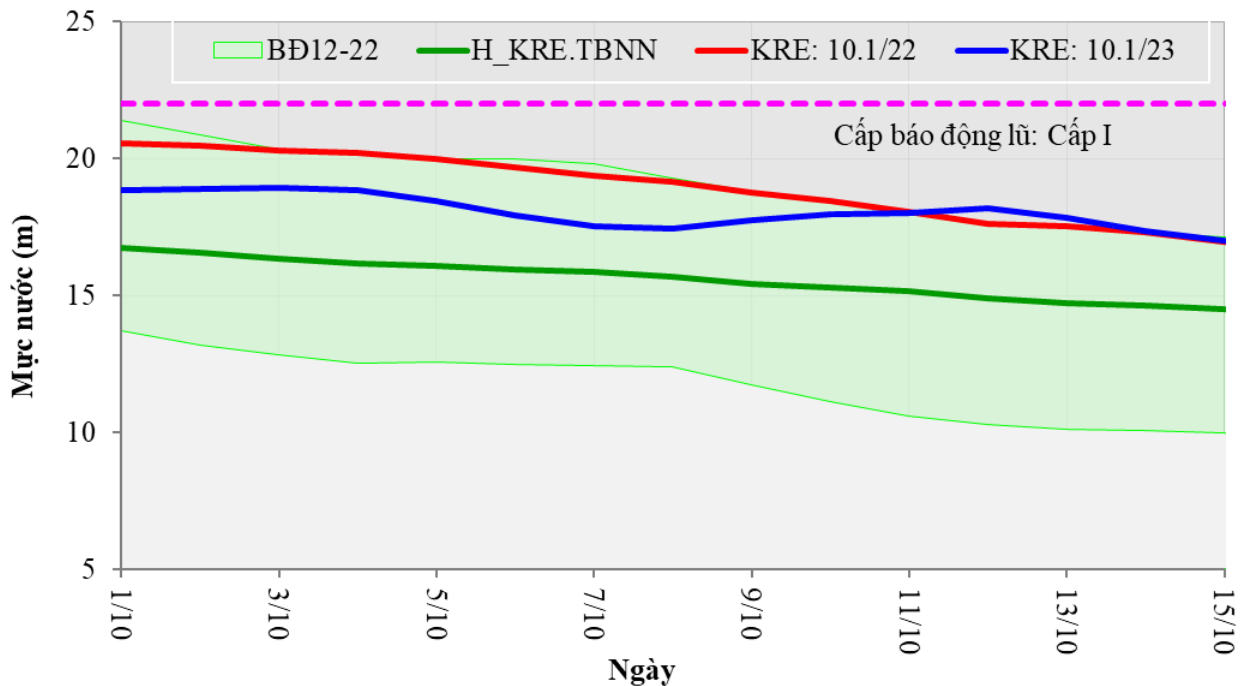
Trong nửa đầu tháng 10/2023 tổng lượng dòng chảy qua trạm Chiềng Sên đạt khoảng 3,1 tỷ m³ thấp hơn so với nửa cuối tháng 9/2023 khoảng 10%, nhưng vẫn cao hơn cùng kỳ TBNN và 2022 lần lượt là 15% và 25% (Xem Hình 3).

Hình 3. Tổng lượng dòng chảy tại trạm Chiềng Sên trong nửa đầu tháng 10/2023

c. Dòng chảy tại trạm Kra-chê²

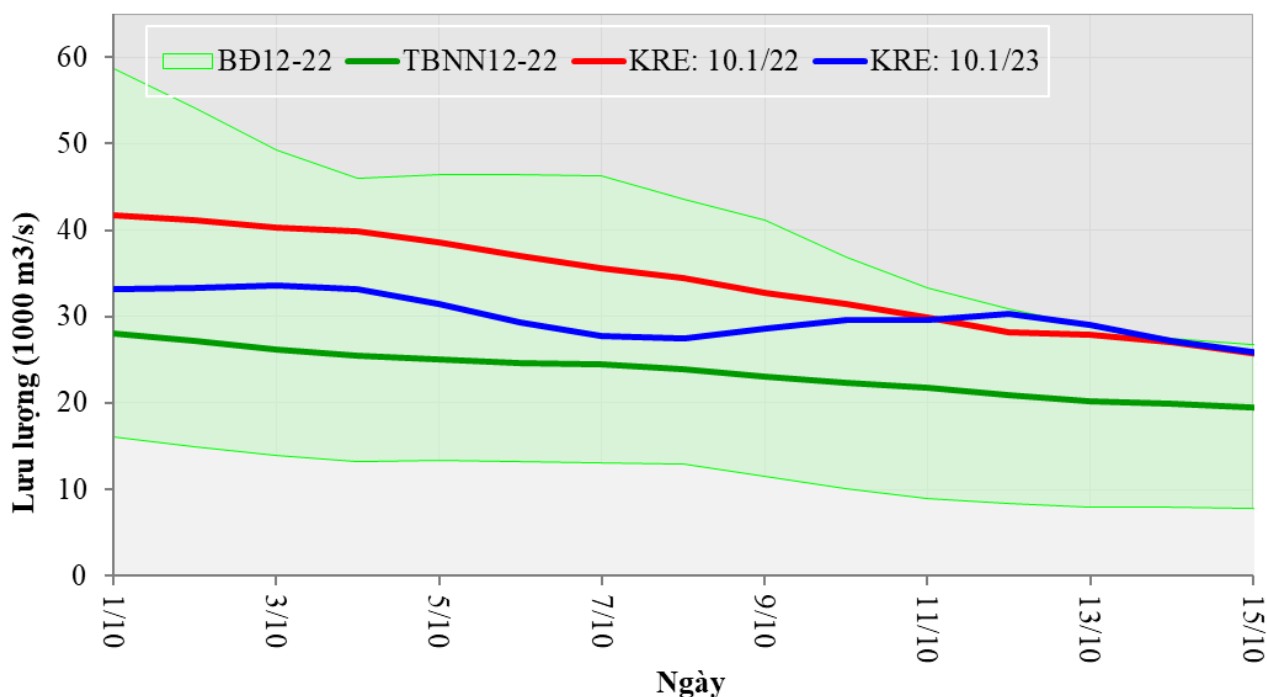
Theo số liệu thực đo tại trạm Kra-chê, mực nước trong nửa đầu tháng 10/2023 có giá trị trung bình thấp hơn nửa cuối tháng 9 khoảng 1,0m, mực nước đang giảm thể hiện mùa lũ năm nay đã vượt qua đỉnh và đang dần kết thúc. Đến giữa tháng 10/2023 mực nước có xu thế giảm, hiện tại ở mức 17,0 m tương đương với năm 2022 nhưng cao hơn giá trị TBNN và thấp hơn mức báo động là 3m (Xem Hình 4).

Hình 4. Diễn biến mực nước tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 10/2023

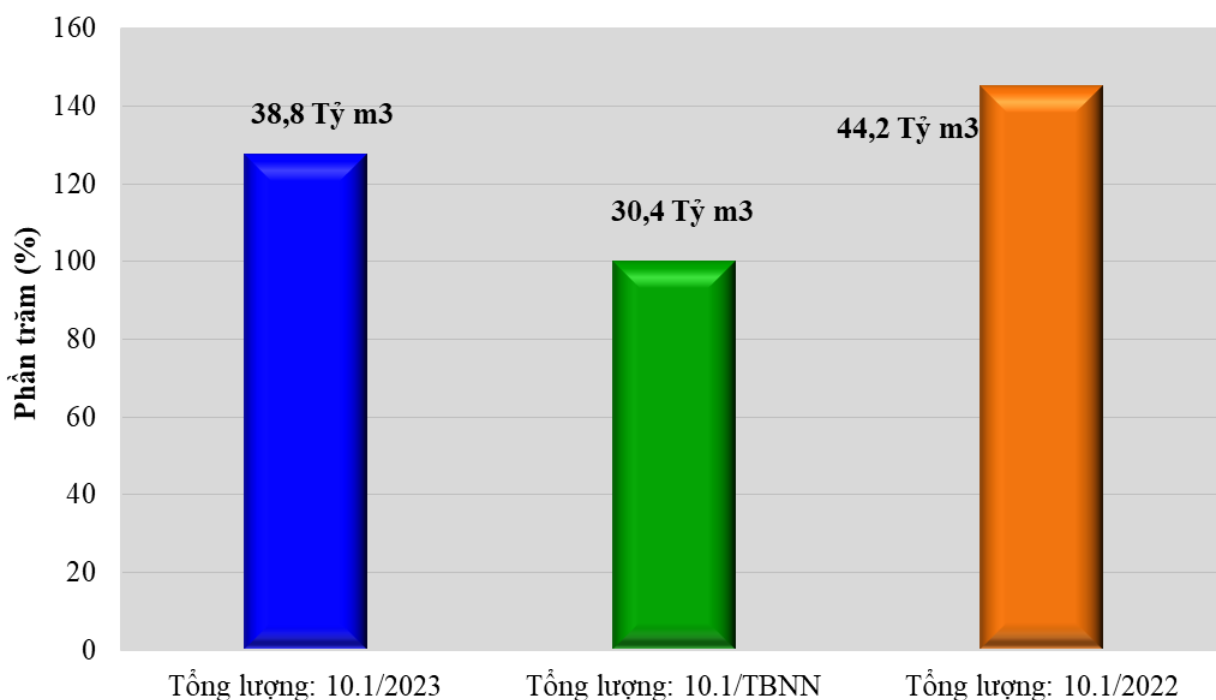
² Trạm Kra-chê: Là trạm thủy văn trên dòng chính sông Mê Công tại Campuchia, là trạm đầu tiên giám sát dòng chảy sông Mê Công trước khi chảy vào vùng đồng bằng châu thổ sông Mê Công.

Lưu lượng dòng chính sông Mê Công qua trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 10/2023 cũng giảm dần từ 33.000 m³/s xuống 23.000 m³/s. Đến cuối tháng lưu lượng ở mức tương đương cùng kỳ năm 2022 và cao hơn TBNN khoảng 6.000 m³/s (Xem Hình 5).

Hình 5. Diễn biến lưu lượng tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 10/2023

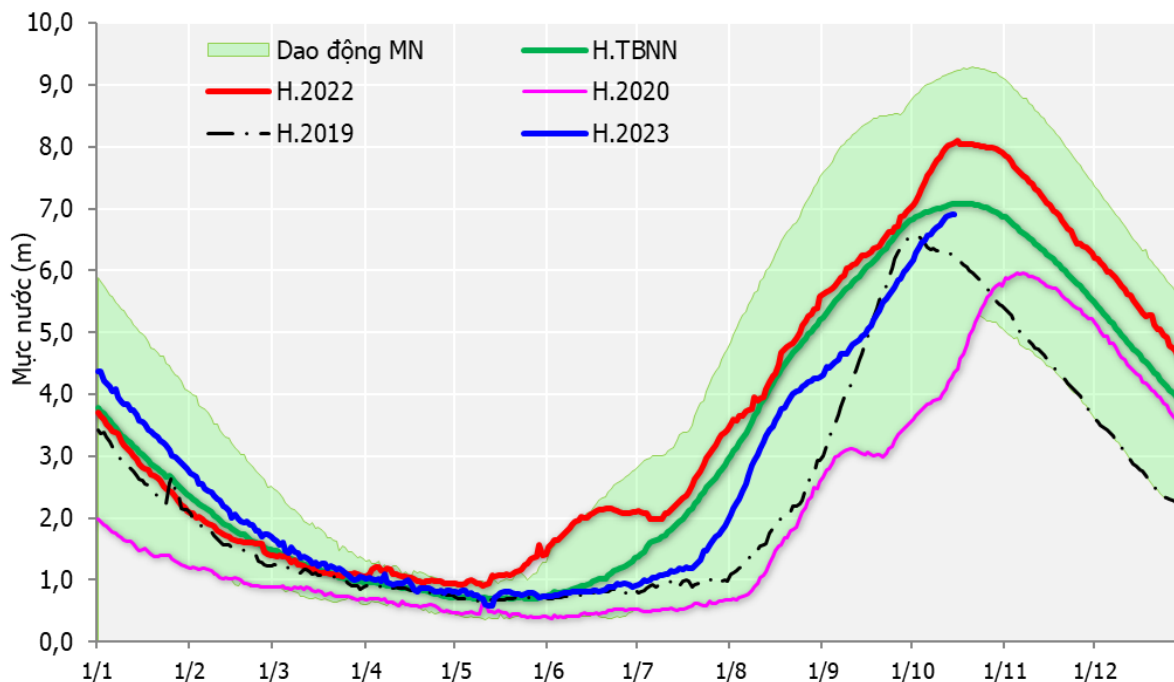
Tổng lượng dòng chảy tại Kra-chê nửa đầu tháng 10/2023 đạt khoảng 38,8 tỷ m³, cao hơn với giá trị TBNN khoảng 30% nhưng vẫn thấp hơn cùng kỳ năm 2022 khoảng 14% (Xem Hình 6).

Hình 6. Tổng lượng dòng chảy tại trạm Kra-chê trong nửa đầu tháng 10/2023

d. Dung tích Biển Hồ³

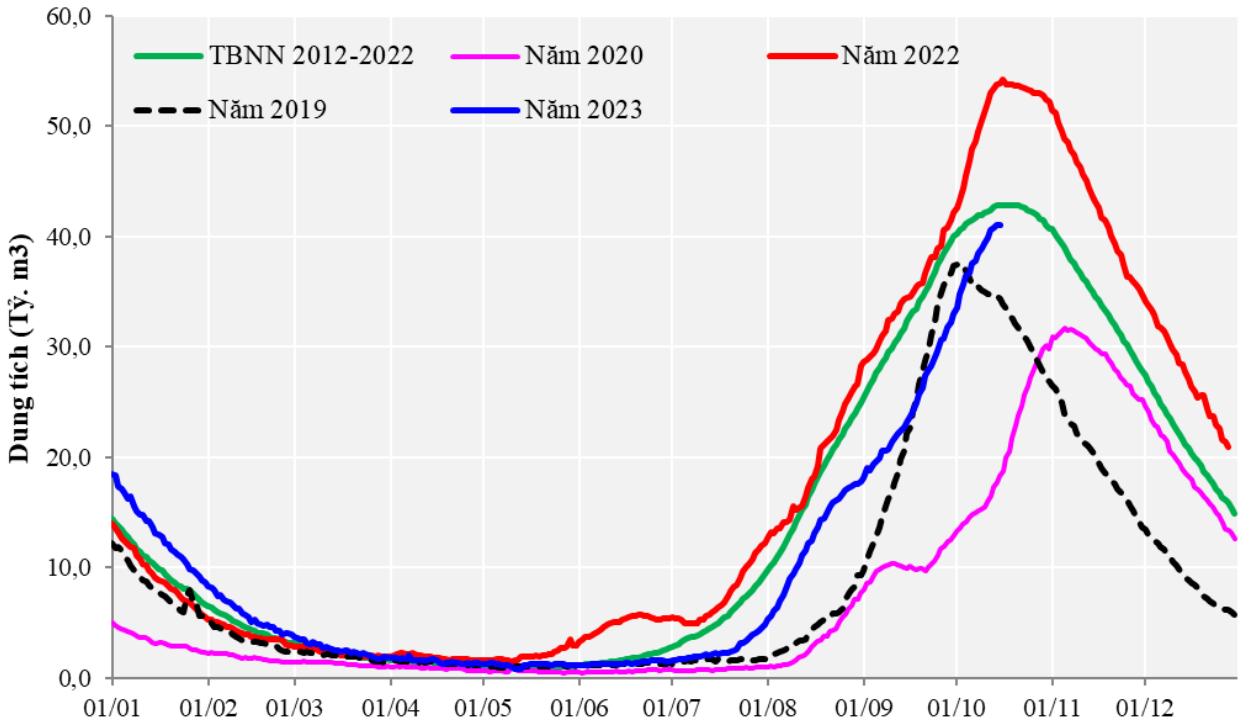
Số liệu thực đo tại trạm Kom-pông-luông (là trạm thủy văn ở Biển Hồ) cho thấy, mực nước Biển Hồ trong nửa đầu tháng 10/2023 tăng từ 6,1 m lên 6,9 m, tuy nhiên vẫn thấp hơn so với giá trị TBNN và cùng thời kỳ năm 2022 lần lượt là 0,2 m và 1,2 m (Xem Hình 7).

Hình 7. Diễn biến mực nước Biển Hồ tính đến giữa tháng 10/2023

Tương ứng với mực nước, dung tích Biển Hồ tính đến ngày 15 ước đạt khoảng 41 tỷ m³, trong đó ước tính chỉ có khoảng 2,6 tỷ m³ chảy vào từ sông Mê Công trong nửa đầu tháng 10/2023 và bắt đầu có hiện tượng chảy ngược từ Biển Hồ ra sông Mê Công, tổng dung tích trữ trong Biển hồ vẫn thấp hơn so với TBNN và cùng thời kỳ năm 2022 lần lượt là 5% (1,8 tỷ m³) và 23 % (13 tỷ m³) Xem Hình 8.

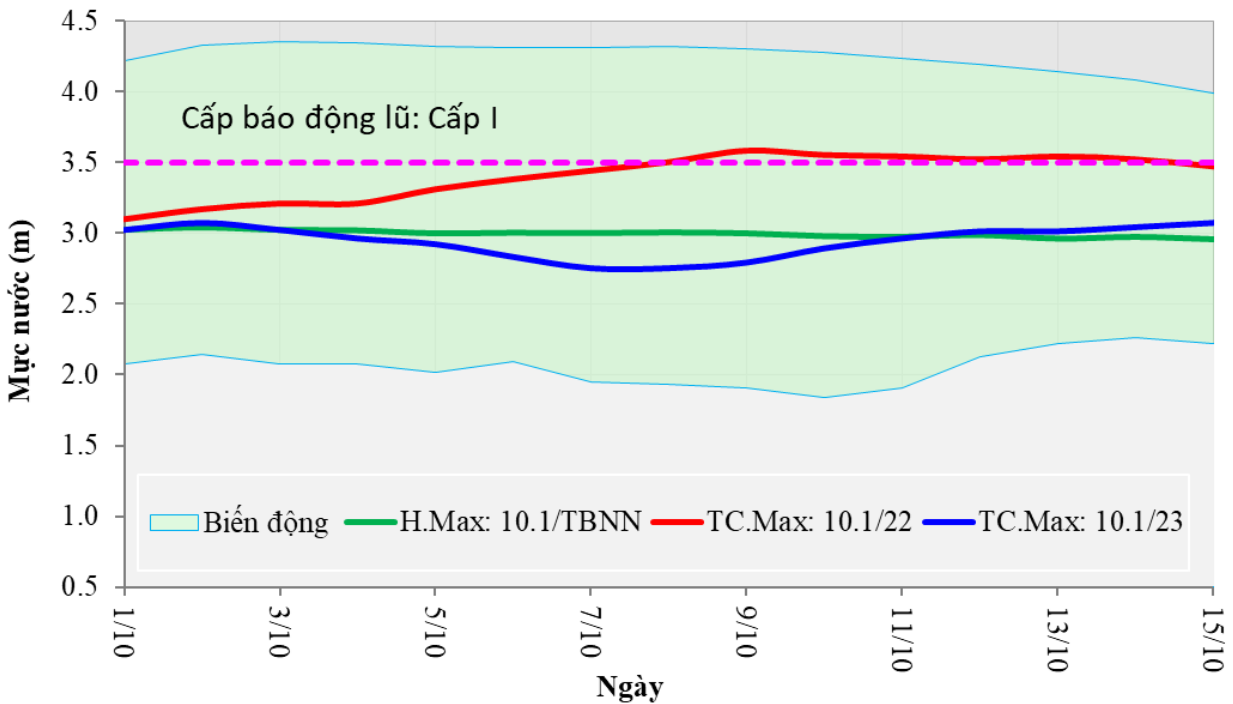
³ Biển Hồ: Là hồ chứa nước tự nhiên của Campuchia, nơi có cơ chế tiếp nhận dòng chảy lũ từ sông Mê Công vào Biển Hồ trong mùa lũ và chảy trở lại từ Biển Hồ ra sông Mê Công vào mùa khô.

Hình 8. Diễn biến dung tích Biển Hồ tính đến giữa tháng 10/2023

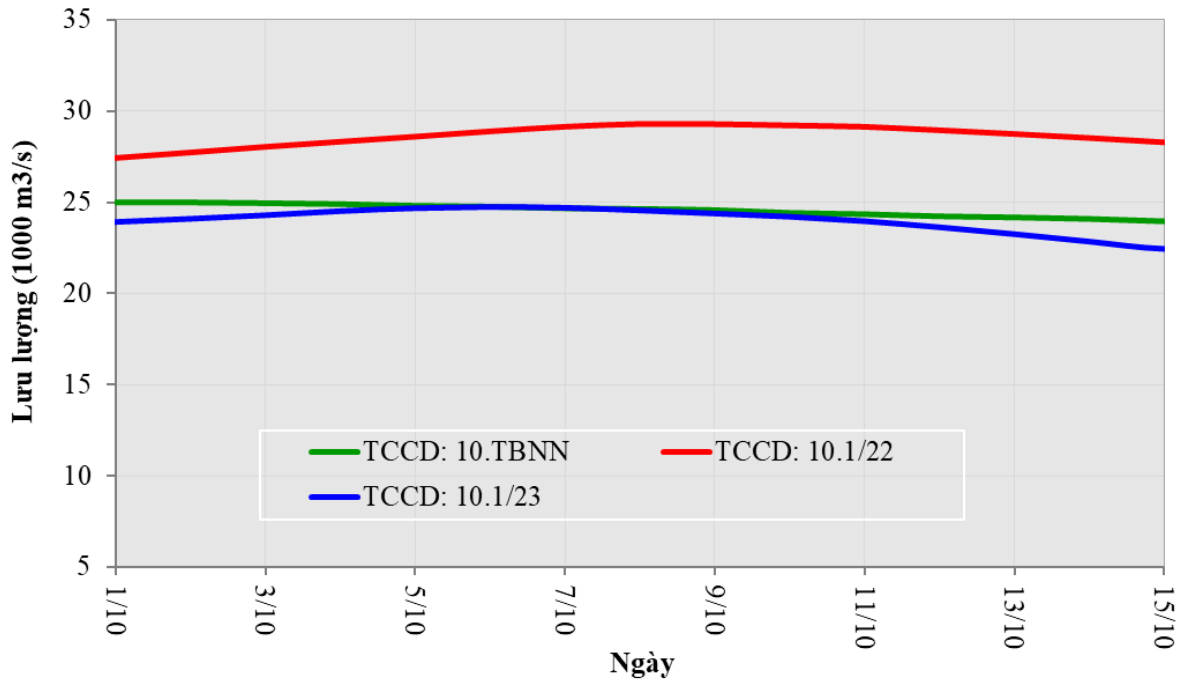
e. Chế độ dòng chảy tại các trạm Tân Châu và Châu Đốc

Theo số liệu quan trắc, mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu trong nửa đầu tháng 10/2023 biến động quanh mức 2,9m theo chu kỳ triều. Giá trị mực nước lớn nhất đạt 3,1m vào ngày 02/10 nhưng vẫn thấp hơn mức báo động lũ Cấp I 0,4 m. Hiện nay mực nước đang ở mức cao do tác động của triều cường (Xem Hình 9).

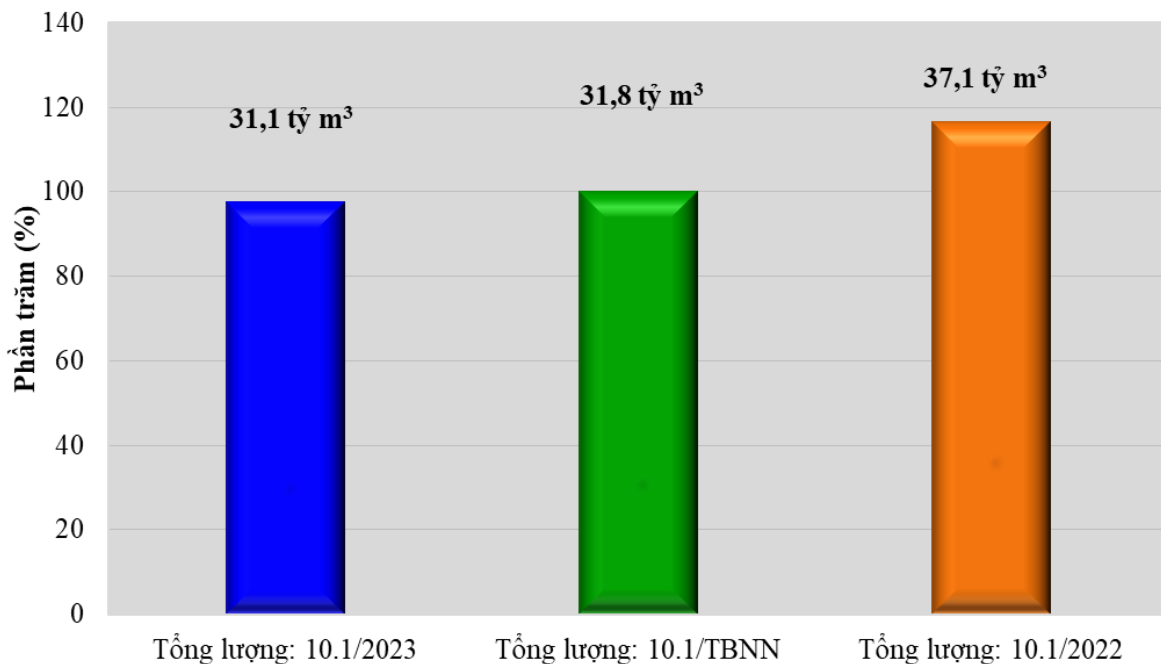
Hình 9. Diễn biến mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu nửa đầu tháng 10/2023

Lưu lượng dòng chảy tới Đồng bằng sông Cửu Long của Việt Nam qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa đầu tháng 10/2023 có xu thế giảm nhẹ, đến giữa tháng 10/2023 vẫn ở mức thấp hơn với TBNN và cùng kỳ năm 2022 lần lượt là $1.500 \text{ m}^3/\text{s}$ và $5.800 \text{ m}^3/\text{s}$ (Xem Hình 10).

Hình 10. Diễn biến lưu lượng của hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 10/2023

Tổng lượng dòng chảy qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 10/2023 đạt khoảng 31 tỷ m^3 cao hơn nửa cuối tháng 9, ở mức tương đương với TBNN, nhưng thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 khoảng 20% (Xem Hình 11).

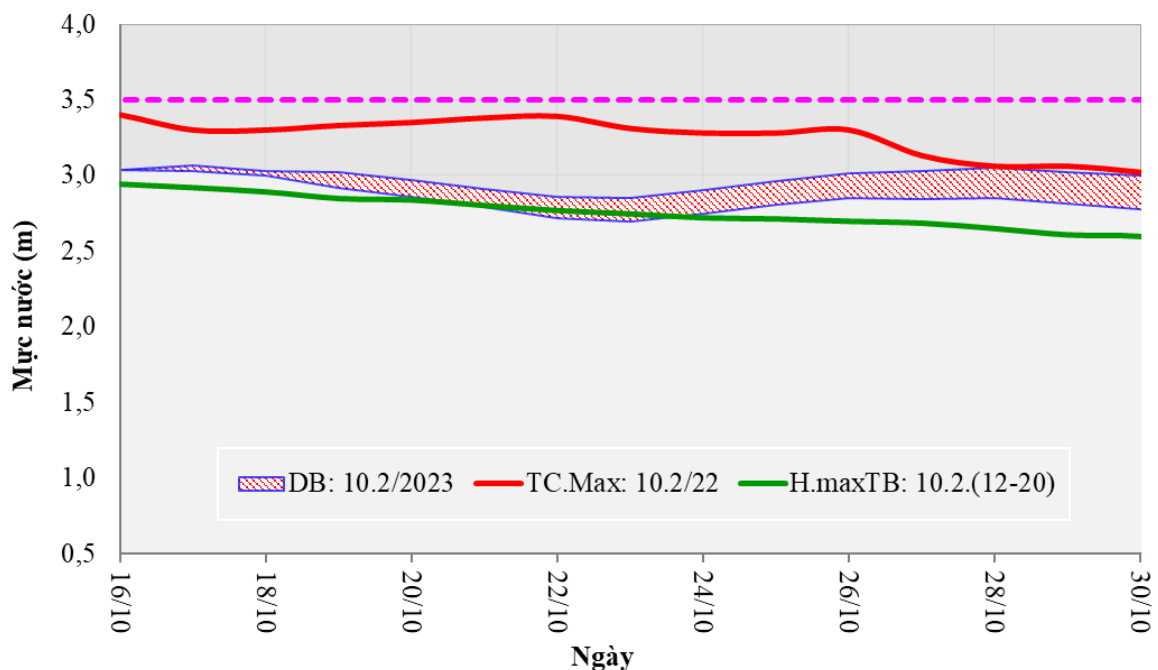
Hình 11. Tổng lượng dòng chảy tại hai trạm Tân Châu và Châu Đốc nửa đầu tháng 10/2023

2. Nhận định diễn biến tài nguyên nước nửa cuối tháng 10/2023

Trung tâm dự báo KTTV quốc gia dự báo trong tháng 10 sẽ có khoảng 1-2 cơn áp thấp nhiệt đới/bão trên Biển Đông sẽ ảnh hưởng tới lưu vực sông Mê Công. Cũng theo thông tin từ Trung tâm dự báo KTTV quốc gia và các cơ quan dự báo trong vùng, lượng mưa trên hạ lưu vực sông Mê Công trong tháng 10/2023 sẽ ở quanh mức TBNN. Trên lưu vực sông Lan Thương, lượng tích ở các hồ chứa tăng lên so với đầu tháng, vẫn chỉ ở mức khoảng 63% dung tích hữu ích mặc dù mùa lũ sắp kết thúc, trong đó một hồ chứa lớn là Nọa Trác Độ (mới tích được khoảng 40% tổng dung tích hữu ích khoảng 12 tỷ m³) do đó theo dự báo các hồ sẽ tiếp tục tích nước trong thời gian tới. Ở vùng Hạ lưu vực sông Mê Công đã xuất hiện những trận mưa lớn và gây lũ cục bộ tại một số nơi và trung bình các hồ trên dòng nhánh đã tích được khoảng 80%, một số hồ chứa đã tích đạt mực nước dâng bình thường và đã có xả nước, tuy nhiên nhu cầu tích nước vẫn có thể tiếp tục trong các hồ còn lại. Hiện nay, mực nước các trạm thượng nguồn sông Mê Công đang có xu hướng giảm do trong giai đoạn cuối mùa lũ.

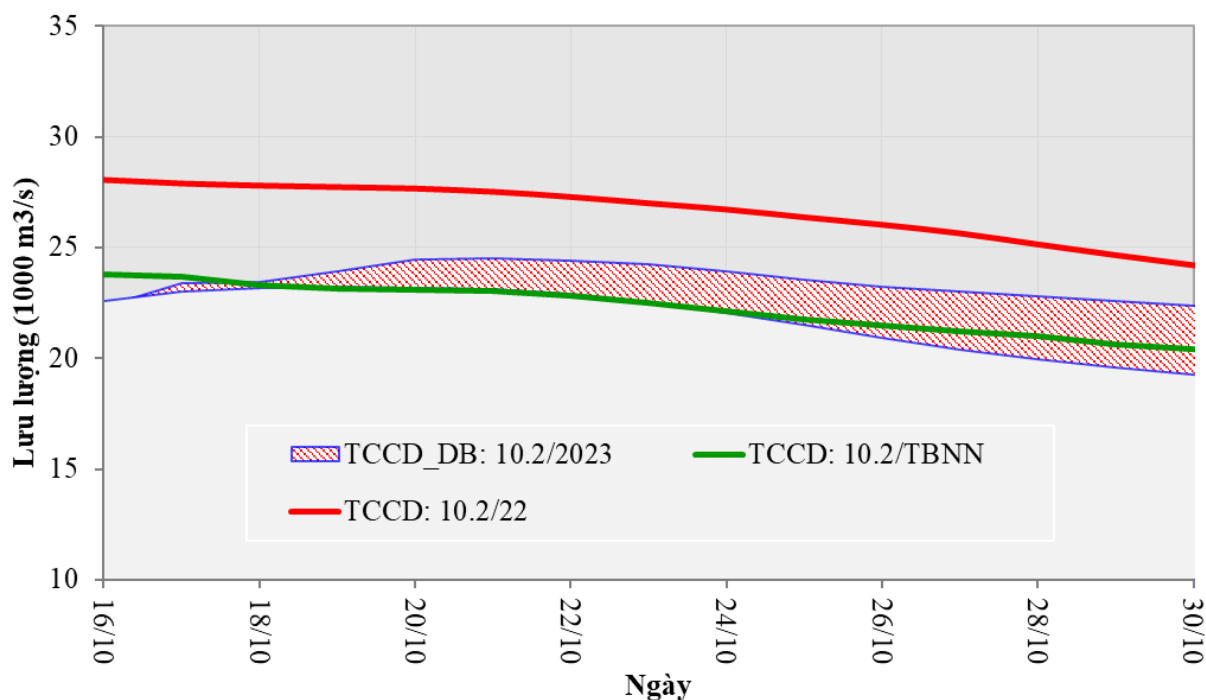
Với các điều kiện như trên, dòng chảy qua trạm Kra-chê trong nửa cuối tháng 10/2023 có thể sẽ có xu thế giảm, biến động trong khoảng từ 24 tỷ m³ đến 30 tỷ m³, trong khi lượng nước trữ ở Biển Hồ lớn nhất sẽ ở mức hiện tại là 41 tỷ m³, và dự báo sẽ chảy ra sông Mê Công đóng góp vào dòng chính trong thời gian tới. Kết hợp các thông tin trên với dự báo triều, tài nguyên nước tới Đồng bằng sông Cửu Long trong nửa cuối tháng 10/2023 được nhận định như sau:

Mực nước lớn nhất ngày tại trạm Tân Châu trong nửa cuối tháng 10/2023 có xu thế giảm, biến động theo dao động của thủy triều trong khoảng từ 2,6 m đến 3,1 m ở mức thấp hơn báo động I, cao hơn TBNN nhưng thấp cùng kỳ năm 2022 (Xem Hình 12).

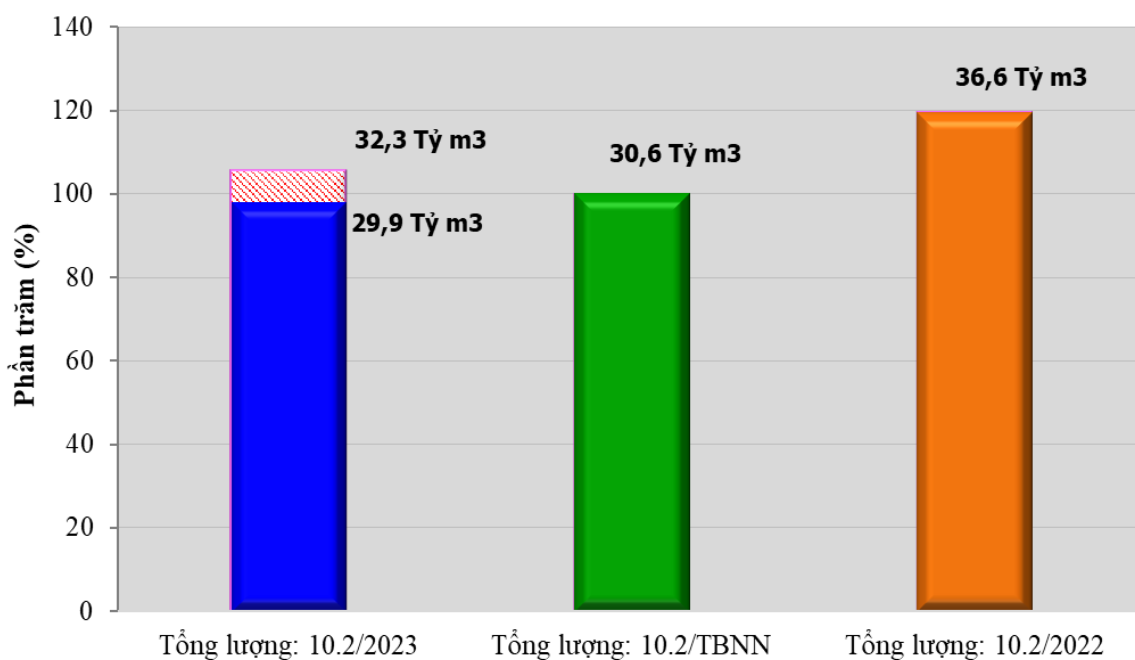
Hình 12. Dự báo mực nước lớn nhất tại trạm Tân Châu trong nửa cuối tháng 10/2023

Lưu lượng trung bình ngày tới Đồng bằng sông Cửu Long qua hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 10/2023 được nhận định là sẽ biến động trong khoảng 18.000 m³/s đến 25.000 m³/s, ở mức tương đương TBNN nhưng thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 (Xem Hình 13).

Hình 13. Dự báo lưu lượng tới hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 10/2023

Tổng lượng dòng chảy trong nửa cuối tháng 10/2023 qua hai trạm này có thể sẽ ở mức từ 30 tỷ m³ đến 32,3 tỷ m³, ở mức tương đương với giá trị TBNN và thấp hơn so với cùng kỳ năm 2022 (Xem Hình 14).

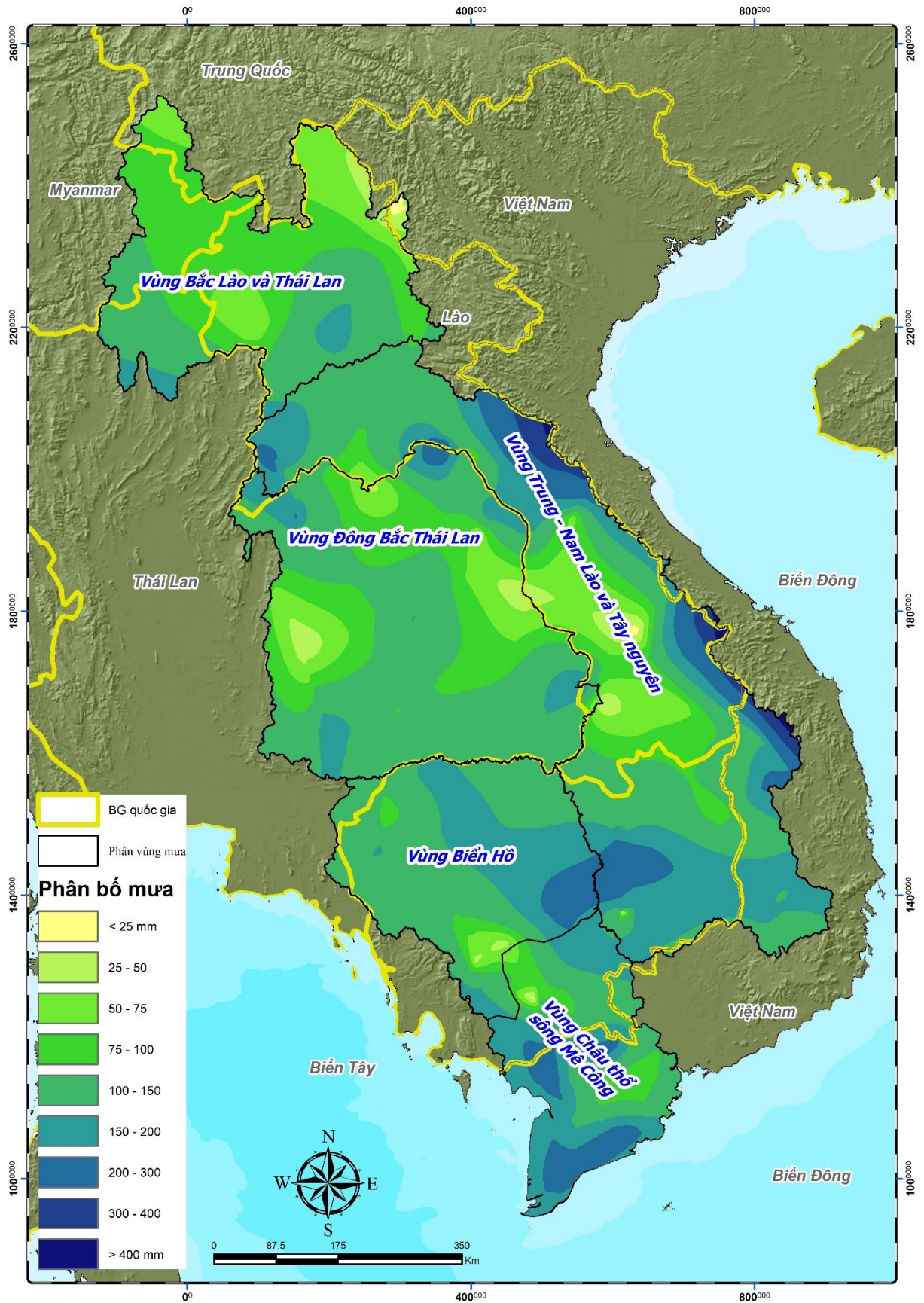
Hình 14. Dự báo tổng lượng dòng chảy tại hai trạm Tân Châu và Châu Đốc trong nửa cuối tháng 10/2023

Mặc dù mực nước lớn nhất tại Tân Châu vẫn ở mức thấp hơn báo động I, nhưng sẽ có hiện tượng tràn các đê bao thấp và ngập lụt cục bộ do mưa và triều cường, do đó các địa phương cần chủ động phòng tránh giảm thiểu thiệt hại. Xu thế lũ năm 2023 được nhận định là trong giai đoạn giảm dần, do đó cần thiết phải theo dõi chặt chẽ thông tin dự báo để chủ động tích nước phục vụ sản xuất trong mùa khô tới.

PHỤ LỤC 1: CÁC BẢN ĐỒ

Bản đồ 1. Các trạm thủy văn HYCOS-MRC trên lưu vực sông Mê Công

Bản đồ 2. Bản đồ phân bố mưa vùng hạ lưu vực Mê Công nửa đầu tháng 10/2023